T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.11.2026
Sayı: 3578

53107

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Serkan SARI

CHP Grup Başkanvekili

Balıkesir Milletvekili

İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan HABAŞ Demir Çelik Fabrikası'nda meydana gelen patlama ve çökme sonucunda 18 işçi hayatını kaybetmiş, 11 işçi ise yaralanmıştır.

Facianın meydana geliş biçimine dair resmi makamlar ile şirket yönetiminin açıklamaları arasında çelişkiler olduğu görülmektedir.

Olayın teknik boyutuna ilişkin olarak; gezer köprülü tavan vincinin koparak düşmesi, tesis içerisindeki platform/köprü yapısının çökmesi, kazan değişimi esnasında doğalgaz ve oksijen borularının hasar görmesi ve ekipmanlarda metal yorgunluğu bulunduğu yönünde ciddi iddialar gündeme gelmiştir. Ayrıca, kazada hayatını kaybeden bir işçinin yakını tarafından dile getirilen iddiada; vincin altında çalışan iş makinelerinin daha rahat manevra yapabilmesi amacıyla vinç raylarını taşıyan taşıyıcı ayaklardan birinin söküldüğü, yük dağılımı bozulan bu bölgenin zamanla deforme olması nedeniyle vincin raydan çıkarak çöktüğü öne sürülmektedir.

Bununla birlikte, aynı tesiste geçmiş yıllarda da benzer iş kazalarının yaşandığı ve işçilerin işten çıkarılma endişesiyle iş sağlığı ve güvenliği eksikliklerini bildiremediği ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Taşıyıcı Ayağın Sökülmesi ve Statik Deformasyon İddiası: Vincin altında çalışan iş makinelerinin manevra alanını genişletmek amacıyla, vinç raylarını taşıyan ana ayaklardan/kolonlardan birinin söküldüğü ve zamanla oluşan deformasyon nedeniyle vincin raydan çıkarak düştüğü yönündeki iddialar doğru mudur? Tesisin statik projesinde ve taşıyıcı sisteminde mevzuata aykırı bir müdahale tespit edilmiş midir?1. Kazanın Oluş Nedeni: Olay sonrası yapılan ilk açıklamalarda kazanın sıvı çelik dökümü sırasında yaşandığı belirtilirken, şirket yönetimi olayın planlı bakım ve kazan değişimi esnasında meydana geldiğini iddia etmiştir. Bakanlığınız müfettişlerince yapılan ilk tespitlere göre kazanın kesin oluş sebebi nedir?

2. Köprülü Vinç ve Platform Çökmesi: Tesis içerisinde bulunan gezer köprülü tavan vincinin veya çalışma platformunun/köprüsünün kopma ve çökme nedeni nedir? Söz konusu vinç ve platform sistemlerinin periyodik fenni muayeneleri en son hangi tarihte, hangi akredite kuruluş tarafından yapılmıştır?

3. Boruların Zarar Görmesi ve Altyapı Güvenliği: Düşen vinç veya ağır ekipmanların doğalgaz ve oksijen hatlarını parçalayarak patlamayı tetiklediği iddiası doğru mudur? Ağır yük taşıma güzergahlarında bulunan yanıcı ve patlayıcı gaz hatları için hangi fiziksel koruma önlemleri alınmıştır?

4. Metal Yorgunluğu İddiaları: Vinç köprüsünde, çelik halatlarda veya taşıyıcı konstrüksiyonda metal yorgunluğu ve bakım ihmali bulunduğu yönündeki uzman değerlendirmeleri soruşturma dosyasına girmiş midir?

5. Bakanlık Denetimleri: HABAŞ Demir Çelik Fabrikası, son 5 yıl içerisinde Bakanlığınız iş müfettişleri tarafından kaç kez denetlenmiştir? Bu denetimlerde iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına aykırı hangi eksiklikler tespit edilmiş ve hangi idari yaptırımlar uygulanmıştır?

6. İşçi Şikayetleri ve Geçmiş Kazalar: Tesiste daha önce yaşanan iş cinayetleri ve yaralanmalı kazalar dikkate alındığında, işçilerin güvenlik zafiyetlerini bildiremedikleri yönündeki iddialara ilişkin Bakanlığınıza ulaşmış bir ihbar veya şikayet bulunmakta mıdır?